

DOBROVOLNÉ SVAZKY OBČÍ A SPOLEČENSTVÍ OBČÍ

JIHOČESKÝ KRAJ > Dobrovolné svazky obcí a společenství obcí

DOBROVOLNÉ SVAZKY OBČÍ

SPOLEČENSTVÍ OBČÍ

SPOLEČENSTVÍ OBČÍ

Novelou zákona o obcích byl s účinností od 1. 1. 2024 zaveden nový institut **společenství obcí** jako formy mezigební spolupráce.

Tento web používá soubory cookie.

Od 1. 1. 2022 je pro veškeré digitální projekty možné ukládat a zpracovávat pouze údaje k jejichž zpracování byl udělen výslovný souhlas. Mezi tyto údaje patří především identifikátory a další data získaná či ukládaná do souborů cookies (malých textových souborů ve vašem prohlížeči). Soubory cookie používáme k analýze údajů o našich návštěvnicích, ke zlepšení našich webových stránek tím i snadnější dohledatelnosti informací našimi návštěvníky.

Jak vám mohu pomoci? Jsem Holly, AI chatbot Jihočeského kraje.

SOUHLASIM

VYPNOUT COOKIES

„klasickým“ svazkům obcí zákon o společenství klade i požadavky na název, předmět činnosti, povinné zřizované orgány či náležitosti stanov. Členy společenství mohou být pouze obce nacházející ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

Předmětem činnosti společenství obcí je vedle činnosti svazku zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Předmětem činnosti společenství obcí může být i výkon správních činností v přenesené působnosti podle § 53e zákona o obcích. Stanoví-li tak zvláštní zákon, může společenství obcí vykonávat i další činnosti.

PODMÍNKY VZNIKU

Počet členských obcí: Členy je alespoň 15 obcí, nebo obce, které se chtějí sdružit, představují alespoň tři pětiny všech obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností, jestliže do tohoto správního obvodu náleží méně než 25 obcí.

Správní obvod ORP: Členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

Členství ve společenství obcí: Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí. (Může však současně být členem jiného dobrovolného svazku obcí.)

Počet společenství obcí ve správním obvodu ORP: Ve správním obvodu ORP může vzniknout jen omezený počet společenství v závislosti na velikosti správního obvodu (celkovém počtu obcí).

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností se nachází

- > nejvýše 40 obcí – může zde vzniknout 1 společenství obcí
- > 41–60 obcí – mohou zde vzniknout nejvýše 2 společenství obcí
- > 61–80 obcí – mohou zde vzniknout nejvýše 3 společenství obcí
- > více než 80 obcí – mohou zde vzniknout nejvýše 4 společenství obcí

TRANSFORMACE STÁVAJÍCÍHO DSO NA SPOLEČENSTVÍ OBČÍ

Podmínkou pro transformaci „běžného“ svazku obcí na společenství obcí je **změna stanov**.

Ke změně stanov dochází na základě **změny smlouvy o vytvoření svazku** (stanovy jsou její přílohou), a to za podmínky souhlasu všech členských obcí.

Krajskému úřadu se dokládá:

- > žádost o přiznání a zápis postavení společenství obcí do rejstříku dobrovolných svazků obcí
- > změna smlouvy o vytvoření svazku + usnesení zastupitelstvem členských obcí
- > změněné stanovy nebo nové stanovy
- > doklady prokazující splnění podmínek vyplývajících ze zákona (počet obcí, správní hranice ORP atd.)

Stanovy musí obsahovat úpravu orgánu společenství obcí podle § 53d a reflektovat změnu názvu původního svazku obcí:

- > nejvyšším orgánem společenství je **shromáždění starostů** složené ze starostů členských obcí
- > v čele shromáždění starostů stojí **předseda**, který je statutárním orgánem společenství obcí, předsedu zastupuje místopředseda, případně více místopředsedů
- > **název** společenství obcí musí obsahovat označení „společenství obcí“ nebo zkratku „s. o.“

Krajský úřad přizná svazku obcí postavení společenství obcí, jsou-li splněny podmínky stanovené zákonem. **Svazek obcí pak nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu** o přiznání postavení společenství obcí.

Do rejstříku svazků obcí se zapíše údaj o postavení svazku obcí jako společenství obcí a den nabytí tohoto postavení.

Žádost o přiznání postavení společenství obcí (+ přílohy) a rozhodnutí o přiznání postavení společenství obcí jsou součástí sbírky listin. Opis rozhodnutí krajský úřad zašle Ministerstvu vnitra ČR.

VZNIK SPOLEČENSTVÍ OBČÍ JAKO NOVÉHO SUBJEKTU

V případě, že v území neexistuje vhodný dobrovolný svazek obcí, který by se mohl proměnit na společenství obcí, nebo členové stávajícího svazku nemají zájem na jeho přeměně, přistupují obce k založení společenství obcí coby nového subjektu. Obce, které zamýšlejí založit společenství obcí, mohou vytvořit pro tento účel **přípravný výbor**. **Návrh na zápis do rejstříku** svazků obcí, který je vedený příslušným krajským úřadem, podává **osoba zmocněná obcemi**, sdruženými za účelem vzniku společenství obcí.

Krajskému úřadu se dokládá:

- > žádost o zápis do rejstříku dobrovolných svazků obcí
- > smlouva o vytvoření společenství obcí
- > stanovy (vzorové stanovy jsou dostupné na stránkách Ministerstva vnitra ČR)
- > určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu (součást smlouvy nebo stanov)
- > doklady prokazující splnění podmínek pro přiznání postavení společenství obcí vyplývajících ze zákona (počet obcí, správní hranice ORP, označení svazku obcí coby společenství obcí v názvu atd.)
- > zmocnění k podání návrhu na zápis do rejstříku svazků obcí (může být součástí smlouvy o vytvoření společenství, v zápisu z ustavujícího zasedání shromáždění starostů nebo jiném právním jednání vyjadřujícím vůli členských obcí)

Stanovy musí obsahovat úpravu orgánu společenství obcí a další náležitosti dané zákonem:

- > nejvyšším orgánem společenství je **shromáždění starostů** složené ze starostů členských obcí
- > v čele shromáždění starostů stojí **předseda**, který je statutárním orgánem společenství obcí, předsedu zastupuje místopředseda, případně více místopředsedů
- > **název** společenství obcí musí obsahovat označení „společenství obcí“ nebo zkratku „s. o.“

Krajský úřad zapíše společenství obcí, jsou-li splněny podmínky stanovené zákonem. **Svazek obcí nabývá postavení společenství obcí současně se svým vznikem, a to dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu** o zápisu společenství obcí do rejstříku svazků obcí.

Do rejstříku svazků obcí se zapíše údaj o vzniku společenství obcí.

Žádost o zápis do rejstříku, smlouva o vytvoření společenství obcí, stanovy a rozhodnutí o přiznání postavení společenství obcí jsou součástí sbírky listin. Opis rozhodnutí krajský úřad zašle Ministerstvu vnitra ČR.

Do rejstříku svazků obcí se zapisuje:

- > název
- > sídlo svazku obcí
- > IČO
- > předmět činnosti svazku obcí
- > orgány, kterými svazek obcí jedná (statutární orgán)
- > jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících působnost statutárního orgánu a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce
- > způsob jednání svazku navenek
- > den vzniku svazku obcí, případně den jeho zrušení s uvedením právního důvodu a den jeho zániku (výmazu)
- > seznam členských obcí obsahující: název obce, IČO, údaj o dni vzniku a zániku členství

V případě společenství obcí dále:

- > údaj o postavení svazku obcí jako společenství obcí, den nabytí tohoto postavení a den zániku tohoto postavení.

ZRUŠENÍ POSTAVENÍ SPOLEČENSTVÍ OBČÍ

Postavení společenství obcí je podmíněno řadou zákonných podmínek, jejichž naplňování se může v čase měnit.

- Krajský úřad rozhodne o zrušení postavení společenství obcí na návrh společenství**
 - > návrh byl podán na základě dobrovolného rozhodnutí nejvyšší orgán společenství obcí
 - > společenství dlouhodobě (po dobu 6 měsíců) neplní podmínky pro vznik, a proto MUSÍ podat návrh na zrušení postavení společenství obcí, a to ve lhůtě do 30 dnů
 - > společenství obcí dlouhodobě (po dobu 6 měsíců) neplní podmínky pro vznik, ve stanovené 30 denní lhůtě nedošlo k povinnému podání návrhu – krajský úřad vyzve společenství k nápravě a stanoví lhůtu minimálně v délce dalších 6 měsíců
- Krajský úřad rozhodne o zrušení postavení společenství obcí i bez návrhu**
 - > společenství obcí ve stanovené nepodalo povinný návrh a k nápravě nedošlo ani po výzvě krajského úřadu
 - > krajský úřad současně rozhodne o změně názvu svazku (nesmí obsahovat sousloví „společenství obcí“ či zkratku „s. o.“)

Zákonodárce určil společenství přiměřenou lhůtu pro nápravu stavu. V situaci, kdy dojde např. k poklesu počtu členských obcí společenství, má společenství de facto 6 měsíců na to oslovit a přijmout nové členy, případně přimět „opouštějící“ obec k revokaci předmětného usnesení jejich orgánů. Čas pro nápravu je ale fakticky ještě delší. Po uplynutí doby 6 měsíců, po kterou společenství nesplňuje zákonné podmínky, je společenství uložena povinnost nejdéle ve lhůtě 30 dnů podat krajskému úřadu návrh na zrušení postavení společenství obcí. V případě, že společenství návrh ve stanovené lhůtě nepodá, vyzve jej krajský úřad k nápravě a stanoví lhůtu minimálně v délce dalších 6 měsíců. Fakticky tak zákon poskytuje společenství k nápravě lhůtu 13 měsíců.

Krajský úřad zaznamená v rejstříku svazků obcí údaj o zrušení postavení společenství obcí a změnu názvu společenství obcí. Změna je účinná k datu právní moci rozhodnutí.

Proti rozhodnutí krajského úřadu lze podat odvolání.

Zrušením postavení společenství obcí svazek obcí nezaniká. Ode dne následujícího po nabytí právní moci rozhodnutí zůstává tento subjekt běžným svazkem obcí dle § 49 zákona o obcích. Takovýto svazek obcí má však zákonnou **povinnost uvést stanovy do souladu** s obecnými požadavky na dobrovolný svazek obcí (úprava názvu, úprava vnitřní organizace svazku, popř. úprava předmětu činnosti).

Další informace, prezentace a metodiky k založení, transformaci či činnosti společenství obcí naleznete zde: <https://www.spolecenstviobci.cz/>

 Vzorové stanovy

 Vzor žádosti o zápis společenství obcí do rejstříku

ÚŘEDNÍ HODINY PRO VEŘEJNOST

Pondělí a středa: 8,00 - 16,30 hodin | **Úterý, čtvrtek a pátek: 8,00 - 14,00 hodin**

(Podatelna a CZECH POINT v úterý do 15,00 hodin)

CENTRÁLNÍ ADRESA:

Krajský úřad Jihočeského kraje
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

TELEFONNÍ ÚSTŘEDNA:

386 720 111
MIMO ÚŘEDNÍ HODINY:
386 720 100

TELEFONNÍ SEZNAM

E-PODATELNA:

posta@kraj-jihocesky.cz
IDENTIFIKÁTOR DATOVÉ SCHRÁNKY:
kd1b3rr

IČO: 70890650

Jihočeský kraj